

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPA NAȚIONALĂ
2024
DISCIPLINA PSIHOLOGIE

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I

30 de puncte

Imaginația nu ar fi posibilă în absența limbajului, deoarece limbajul permite evocarea selectivă a ideilor și a reprezentărilor. Analizați, în limbaj de specialitate, imaginația și limbajul, având în vedere:

- a. caracterizarea generală a celor două procese psihice;
- b. evidențierea unei corelații existente între imaginație și limbaj;
- c. prezentarea rolului imaginației, respectiv al limbajului în raport cu gândirea și cu memoria;
- d. exemplificarea importanței celor două procese psihice în construcția personalității în perioada adolescenței;
- e. ilustrarea modului în care utilizarea inteligenței artificiale influențează dezvoltarea imaginației și a limbajului.

Subiectul al II- lea

35 de puncte

Elaborați o analiză a relației dintre ipostazele psihicului uman și afectivitate în care să aveți în vedere:

- a. prezentarea teoriei lui Sigmund Freud cu privire la psihicul uman;
- b. evidențierea modului în care fiecare dintre ipostazele psihicului uman este implicată în manifestarea celor două tipuri de procese afective superioare;
- c. construirea câte unui exemplu concret care să illustreze modul în care inconștientul influențează emoțiile, respectiv afectele.

Subiectul al III- lea

25 de puncte

Analizați, în maximum două pagini, în limbaj de specialitate, profilul de personalitate prezentat în textul de mai jos:

„Thomas Gradgrind este un produs tipic al societății capitaliste britanice. După opinia lui, orice crâmpă al naturii, inclusiv natura omenească, se măsoară, se cântărește, se evaluează conform unei scări a valorilor foarte precisă în care prețul cel mai mare îl au lucrurile cele mai utile sporirii propriei averi. Totul se cumpără și se vinde: munca, situația în societate, sentimentele.

— În orice împrejurare trebuie să te lași călăuzit și stăpânit de fapte, zise domnul. Curând, sperăm să avem un consiliu al faptelor, format din consilieri ai faptelor, care vor sili poporul să fie un popor al faptelor, și numai al faptelor. Trebuie să izgonești pentru totdeauna cuvântul închipuire. N-ai ce face cu el. Niciunul din obiectele tale folositoare ori de podoabă să nu fie în contradicție cu faptele.

(...) Ortografia, etimologia, sintaxa, prozodia, biografia, astronomia, geografia, muzica vocală și desenul după model – le avea pe toate în vârful celor zece degete ale lui reci ca gheața. Știa totul despre bazinele apelor din întreaga lume (indiferent care), despre toate istoriile tuturor popoarelor, numele tuturor râurilor și a tuturor munților, cunoștea toate produsele, moravurile și obiceiurile tuturor țărilor, toate hotarele și pozițiile lor față de cele trezeci și două de direcții ale busolei.

(...) Domnul Gradgrind se întorcea acasă de la școală cât se poate de mulțumit. Era școala lui și avea intenția să facă din ea o școală model. Voia ca fiecare elev să fie un model, la fel ca tinerii Gradgrind, care erau cu toții niște modele. Le vorbea elevilor blând, pe un ton scăzut, avea răbdare să le asculte problemele, dar era ferm în a aplica legea, invocând mereu respectul față de ordine și disciplină. Nu s-a dat bătut niciodată în scopul său educativ.

Comunitatea îl considera om de bază și îl aprecia pentru felul lui liniștit de a purta o conversație spunând exact ce gândește. Nu se enerva niciodată și era împăciutor. Căuta să argumenteze orice idee, dar avea aceleași așteptări și de la ceilalți.

S-a ocupat sistematic și de educația copiilor săi, după același principiu: “Rațiunea (după cum știi) este singura facultate căreia trebuie să i se adreseze educația.”

(...) Mai târziu își va vedea propria fiică distrusă tocmai de această educație rigidă. Măritată cu bogătașul Boundbery, ea nu cunoaște dragostea, dar descoperă foarte curând ura. El va fi lovit de consecințele nefaste ale acestui mod de a te raporta la lume și viață.

Dragostea pentru copiii lui îl determină să își încalce principiile. Filosofia lui Gradgrind suferă eșec după eșec; el însuși descoperă pe rând teama, dragostea paternă oarbă, în virtutea căreia încearcă să-și salveze fiica de consecința implacabilă a *Faptului*. ”

(Timpuri grele, Charles Dickens)